

Полтавець О. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**ЗАСТОСУВАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ТАЙМ-МЕНЕДЖМЕНТУ
ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ЗДОБУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ**

Сьогодні, коли наша країна протистоїть збройній агресії, організувати навчальний процес непросто. Повітряні тривоги, серйозні перебої з електроенергією та загальний психічний та емоційний стан заважають повністю адаптуватися до навчання. Особливо важко студентам вищих навчальних закладів. Щоб студенти досягли успіху в сучасному світі, вони повинні вміти ефективно планувати свій час. Успіх можливий за допомогою методів управління часом. Використовуючи методи тайм-менеджменту, студенти можуть підтримувати баланс між навчанням, роботою та особистим життям. Браян Трейсі стверджував, що «Тайм-менеджмент – не просто навичка. Це скелет, на якому тримається все в нашому житті» [1]. Тому тайм-менеджмент, планування та постановка мети на сьогодні є дуже важливими вміннями.

Визначення пріоритетів є важливим кроком для досягнення ефективності в роботі та особистому житті. Щоб визначити пріоритети, можна скористатися різними техніками тайм-менеджменту, наприклад: «10-10-10», правило «2 хвилини», принцип «60/40» тощо.

Техніка «10-10-10» полягає у постановці собі трьох питань, коли потрібно щось вирішити:

- Що я подумаю про цей вибір через 10 хвилин?
- Що я подумаю про цей вибір через 10 місяців?
- Що я подумаю про цей вибір через 10 років?

Техніка правила «2 хвилини»: якщо можна впоратись за 2 хвилини, то треба просто зробити це, якщо впоратись за 2 хвилини не вдасться, то треба просто почати це робити. Техніка принципу «60/40» радить відводити справам лише 60% свого часу, а 40% залишити для «непередбачуваних» справ. Тоді якщо виконання окремого завдання потребує більше часу, він у вас буде [3].

Також необхідно дотримувати послідовність дій. Послідовне виконання – єдиний ключ до ефективності. Якщо ви відволікаєтеся на непотрібні завдання, ваша загальна продуктивність знизиться, і жодне з ваших завдань не буде виконано вчасно. Ще одним кроком до ефективного планування свого часу є правильна постановка цілей і завдань. Налаштуйте завдання з точними вхідними даними та кінцевими точками. Для досягнення високих результатів можна скористатися такими техніками як (табл. 1) [2].

Таблиця 1

Техніки тайм-менеджменту

Поїдання слона по частинах	Означає, що кожна глобальна мета досягається поступово. Правильно визначені кроки зроблять процес досягнення мети найбільш збалансованим за ресурсами
Жаба	Це найнеприємніше і найважче. Однойменною технікою рекомендується спочатку «з'їсти жабу», а потім робити інші «легкі» речі
Упорядкованість	Означає, що чистота та порядок допомагають краще розпоряджатися своїм часом, оскільки вам не потрібно витратити його на пошуки потрібної речі серед безладу
Очистіть день від «сміття»	Почніть вести планувальник, вписуйте в нього свої плани на день. Фіксувати треба навіть найдрібніші плани, на кшталт «пообідати з колежанкою» або «відправити електронний лист»
Ввічлива відмова	Дієва зброя. Тобто, виділіть несуттєві справи та почніть говорити їм «ні». Ввічлива відмова допоможе не тільки зберегти час, а й покаже оточуючим, що вас не варто відволікати дрібницями
Відпочинок	Не менш важливий, ніж робота. Кажуть, що 20% ресурсів дають 80% результату. Фізичний та емоційний відпочинок дають змогу зробити більше справ і працювати ефективніше

Щоб ефективно розпоряджатися своїм часом, потрібно дбати про себе та робити наступне:

- відмова від шкідливих звичок;
- турбота про фізичну форму;
- самовдосконалення мозку.

Тайм-менеджмент треба зробити частиною себе – це допоможе досягти успіху [7]. Ефективною є техніка «Помідор» Франческа Чірілло. Дана техніка полягає у чергуванні роботи та відпочинку за принципом (рис. 1).

Важливим кроком в управлінні часом є правильне встановлення цілей, що досягається виконанням наступних кроків (табл. 2) [5]. У умовах воєнного стану, коли може бути обмежений доступ до ресурсів та змінені умови

**« ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ 2024 :
 ПЕРСПЕКТИВИ ІНТЕГРАЦІЇ ТА ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ »**

життя і навчання, ефективне управління часом стає ще більш важливим. Однією з найбільш доцільних методик тайм-менеджменту для здобувачів вищої освіти в таких умовах може бути методика «Ейзенхауера» або матриця важливості та терміновості.

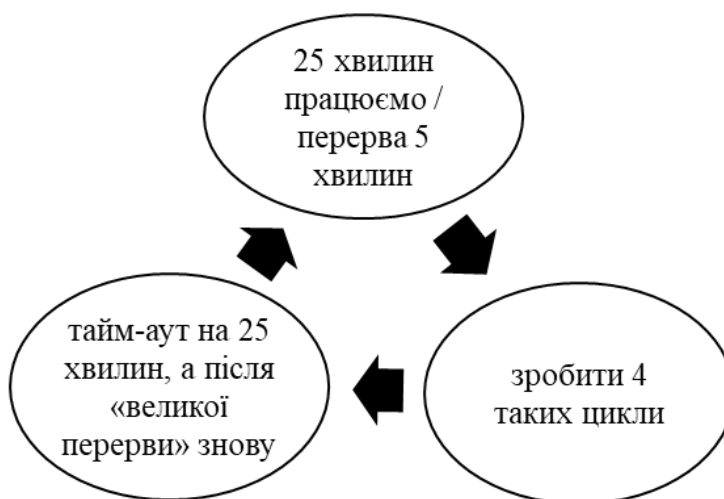

Рис. 1. Принцип техніки «Помідор» [4]

Таблиця 2

Кроки для встановлення цілі

Матеріалізація	Фіксація цілей та завдань будь-яким чином: запис, рисунок, мапа бажань, схема
Позитивний формат	Не використовувати частку «не»
Цінний результат	Розробіть результати, а не заходи, опишіть, на що потрібно витратити ресурси, і запишіть конкретні кроки у своєму плані дій.
Ієрархічність	Пункти плану можна розділити на підпункти або розписати конкретні дії для досягнення мети, це допоможе знизити стрес та дискомфорт.
Екологічність	Треба визначитись, що особисто вам принесе досягнення результату, як воно вплине на вас, ваше життя та оточення.
Строки	Закон Паркінсона: «Робота заповнює весь відведений на неї час» або «обсяг плану збільшується, поки він не заповнить відведений час для досягнення мети».
Ресурси	Треба визначити для себе які саме ресурси вам знадобляться для досягнення мети: які уміння, технології, гроші, допомога інших людей. Не слід забувати про те, що перед початком роботи треба одразу продумати де ви можете знайти відсутні ресурси.

Методика полягає в тому, щоб кожне завдання або справу розподілити у чотири категорії на основі його важливості та терміновості (рис. 2)

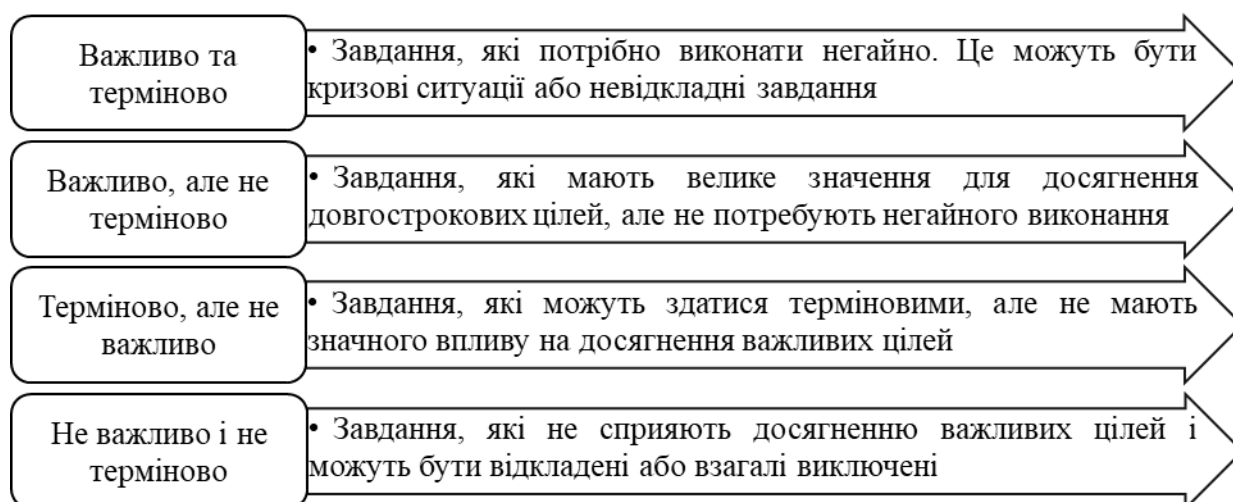

Рис. 2. Методика «Ейзенхауера» [6]

Уміло використовуючи цю методику, студенти зможуть визначити пріоритети для своїх завдань в умовах обмежених ресурсів та зосереджуватись на тих, що мають найбільший вплив на їхнє навчання та життя.

Список використаних джерел:

1. Tracey V. Sales Management: The Brian Tracy Success Library. (Hardback). 2015. 112 p.
2. Крикун О. Особливості застосування методів тайм-менеджменту в роботі керівника. *International Science Journal of Management, Economics & Finance*. 2022. № 4. С. 48-56.
3. Ратушняк О.Г., Лялюк О.Г., Подолянчук К.В. Аналіз використання методів тайм-менеджменту сучасною молоддю. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2019. № 2. С. 68-72.
4. Яценко В.В. Тайм-менеджмент в організації навчальної діяльності студентів вищих навчальних закладів. *Наукові записки кафедри педагогіки*. 2018. № 42. URL: <https://periodicals.karazin.ua/pedagogy/article/view/10688>.
5. Іванова Г. Тайм-менеджмент як педагогічна технологія формування культури розумової праці студентів. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2017. № 1 (50). С. 282–292.
6. Eisenhower matrix, available at: URL: <http://www.management.com.ua/blog/3483>.
7. Гринько Т.В., Савченко К.С. Науково-методичні підходи до оцінки кадрового потенціалу медичного закладу. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка»*. Острог: НаУОА, 2017. № 7 (35). С. 23-27.